

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγυπτίου γρόσια διατιμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 17 Ἰουνίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 29

Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ ἡ κυρά Σπύραινα ξέσχισε τὸ
γράμμα τῆς γυφτοπούλας, τὸ ξέσχισε
σὲ δύο, σὲ τέσσερα, σὲ ὀκτώ, σὲ εἴκοσι,
σὲ χίλια κομμάτια πού τὰ
σκόρπισε στοὺς τέσσερις ἁ-
νέμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

Ἀρκετὸν καιρὸ ἡ γυφτο-
πούλα ἔκανε ὑπομονὴ πε-
ριμένοντας ἀπάντησιν. Ἦ-
ταν ἀδύνατον νὰ μὴν τὴν
λυπηθῇ ἡ κυρά Μαρία. Ἡ
μητέρα τοῦ γιαιτροῦ θὰ
τὴν παρκαλοῦσε καὶ στὸ
τέλος θὰ τὴν κατάφερνε.
Καὶ ἡ Ἐμορφία πού τόσο
ἔκλαιγε ὅταν τὴν εἶδε νὰ
φεύγῃ! Εἶναι δυνατὸν νὰ
μὴν τὴν ἀγαπᾷ πιά; Ὅχι,
καὶ βέβαια θὰ τῆς ἔγρα-
φον νὰ ξαναπάῃ. Καὶ πό-
σο φρόνιμη καὶ ἡσυχὴ θὰ
ἦταν πιά. Ἡ κυρά Μαρία
γερνοῦσε ὅσο αὐτὴ μεγά-
λωνε, ἡ γριά γιαιγιά ἀδυ-
νάτιζε, μὰ ἡ γυφτοπούλα
δυνάμωνε καὶ θὰ ἦταν εὐ-
τυχισμένη ἂν μπορούσε νὰ
ἐργάζεται αὐτὴ καὶ νὰ βλέ-
πῃ τὴ γριά γιαιγιά καθι-
σμένη στὴν πολυθρόνα
τῆς. Καὶ ὁ κύρ-Πέτρος, ὁ
χρυσὸς ἐκείνος ἀνθρωπος.
Ἡ γυφτοπούλα ἤξερε τώ-
ρᾳ καλὴ μαγειρικὴ καὶ
πόση χαρὰ θὰ τῆς ἔκανε
νὰ τοῦ μαγειρεύῃ τὰ φα-
γητὰ πού τοῦ ἄρεσαν. Τὸν
φανταζόταν νὰ τρώῃ καὶ
νὰ λέγῃ μὲ τὴ βροντερή
φωνή του: «Νὰ φαγητὸ
μὰ φορὰ! ἔχε τὴν εὐχή

μου, Μαριά!» Καὶ ὁ γιαιτρός, καὶ ἡ
μητέρα του, καὶ ὁ Ἰωσήφ, ὁ γιὸς
τῆς μωλωνοῦς!
Ὅλα αὐτὰ συλλογιζόταν ἡ Μαριά.

— Μαριά! — Ζάκη! (Σελ. 254, στ. β')

καὶ παρηγοριόταν. Μὰ πολλὲς μέρες
πέρασαν καὶ καμμιά ἀπάντησιν δὲν
ἔρχόταν. Καὶ πάλι τὴν ἐπιανε ἀπο-
γοήτευσις, οἱ δουλειὲς ἔμειναν πίσω
γιατὶ δὲν εἶχε καμμιά ὁρεξὴ νὰ τίς
κάνῃ καὶ ἡ γκρίνια τῆς κυρά Σπύ-
ραινας ξανάρχισε: «Ἄ μ' αὐτὸ τὸ
παλιοκόριτσο δὲν ὑποφέρεται!» φώ-
ναζε καὶ ἐ στιγμῇ.

Μὰ ἡ Μαριά ἔλεγε μέ-
σα τῆς: «Ἐχε χάρι, κυ-
ρά μου, πού εἶναι χειμώ-
νας. Ὅταν ὁ μὼς ἀνοιξῇ
λιγάκι ὁ καιρὸς καὶ θὰ
μπορῶ νὰ κοιμᾶμαι ἔξω,
κάτω ἀπ' τὰ στρα θὰ σοῦ
φύγω μέρα μεσημέρι καὶ
μια καὶ δυὸ στὴν καλὴ μου
κυρά-Μαρία!»

— Ἐλα ἀκαμάτῃ, ἀκό-
μα δὲν ἀναψες φωτιά, κού-
τσουρο, εἶπε ἕνα πρωὶ ἡ
Χοντροκατερίνα στὴ Μα-
ριά μπαίνοντας στὸ μαγει-
ριό. Τὸ πρόσωπό τῆς ἦ-
ταν πρσιμένο ὅλο ἀπὸ τὸν
πολὺν ὕπνο γιατί συνήθιζε
νὰ στέλνῃ κάτω τὴ Μα-
ριά νάνάβῃ τὴ φωτιά καὶ
νὰ σκουπίζῃ τὸ μαγειριό
κι' αὐτὴ νὰ μένῃ στὸ κρεβ-
δᾶτι τῆς λίγῃ ὥρᾳ παρα-
πάνω.

— Ἐβόλα φωτιά, εἶπε
ἀτάραχα ἡ Μαριά, νὰ τώ-
ρᾳ ἀρχίζει νὰ πιάνῃ.

— Προκόψαμε ἂν περι-
μένουμε ν' ἀνάψῃ ἔτσι,
δὲν ἔρριχνες, κακομοῖρα
μου, κάμποσα κλαδιά;

— Ἐρρίξα ὅσα εἶχε ὁ
Μήτσος, λησμόνησε νὰ
πάῃ νὰ φέρῃ.

— Καὶ δὲν πᾶς ἐσύ; ὁ
Μήτσος λείπει μὲ τὸν ἁ-
φέντη καὶ θὰ γυρίσουν τὸ
βράδυ. Πήγαινε σύ. Στά-
σου νὰ σοῦ βάλω καὶ μιὰ

ποδιά. Και έξωσε τη Μαριά με μιὰ μεγάλη ποδιά και δένοντας τις άκρες της τής είπε !

— Νά φέρης πολλά ξύλα, νά γεμίσης και τήν ποδιά σου και νά μη χαζεύης στο δρόμο. Άκουσες ;

Η Μαριά φόρεσε τὰ τσόκάρα της και βγήκε. Ήξερε πώς άν έρχόταν ή κυρία της θά έιτελνε τήν Χοντροκατερίνα για ξύλα, γιατί δική της δουλειά ήταν αυτή. Μά ή Μαριά προτιμούσε νά βγαίνει στο δάσος και νά μαζεύη ξύλα και νά γυρίζη σκύβοντας ως κάτω από τὸ φέρτωμα πού κουβαλούσε στή ράχη της, παρά νά δουλεύη στο σπίτι τραβώντας τὰ πάνδευνα άπ' όλους εκεί μέσα. Τό κρύο δέν τήν τρόμαζε και είχε γερά πόδια. Έφυγε λοιπόν ευχαριστημένη παίρνοντας μαζί της κι' ένα κομμάτι ψωμί για νά μασσουλίζη στο δρόμο.

Μόλις είχε βγει ο ήλιος κι' ή γή ήταν σκεπασμένη μ' ένα έλαφρό στρώμα πάγου πού σπιθίριζε σάν διαμαντόσκονη κι' έτριζε κάτω από τὰ πόδια της Μαριάς, πού διασκέδαζε ακούγοντας αυτόν τόν ήχο. Έστερα από λίγο έφθασε στο δάσος και κάθισε νά ξεκουραστή. Εκεί όμως πού καθόταν είδε λίγο παρακάτω μερικές άνεμώνες, τις πρώτες πού είχαν ξεπροβάλει. Σηκώθηκε εὐθύς και λησμονώντας για ποιά λόγο είχε έρθει, άρχισε νά μαζεύη λουλούδια.

Μά, όπως συμβαίνει πάντα σε βποιον βρίσκει στο δάσος και μαζεύει λουλούδια, έτσι και ή Μαριά πηγαίνοντας ελο και παρακάτω κατήντησε νά ξεμακρύνη πολύ και νά φθάση στήν άλλη άκρη σχεδόν του δάσους. Κάθε άλλο κορίτσι θά είχε φοβηθή νά τριγυρίζη δλομόναχο μέσα στο άπέραντο κι' έρημο δάσος, μά ή Μαριά έννοιωθε τήν καρδιά της νά ξεχειλίζη από χαρά. Και όπως είναι φυσικό σε όλους τούς ευχαριστημένους ανθρώπους, άρχισε νά τραγουδή ένα από τὰ τραγουδάκια εκείνα πού είχε πει στή γιορτή του άφεντικού της και πού οι άλλοι τὰ νόμισαν γά δαιμονικά :

Η μελαχροινή Βαλή
κάθεται κοντά στή βούση
και κοιτάζει στο νερό
γυαλιστό σάν τόν καθρέφτη
τά ματάκια της π' άστράφτουν
και τὰ δροσερά της χείλη
κόκκινα σάν τὸ κοράλλι.

Μά πόση ήταν ή εκπληξή της, όταν άκουσε από άριστερά τή φωνή ένός νέου νά τραγουδά ή συνέχεια :

Τὰ μαλλιά της τὰ μακριά
μαύρα σάν φτερό κοράκου
πλέκει ή μελαχροινή
με χωματιστές κορδέλλες.

στο κεφάλι της φορεϊ
δώδεκα σειρές φλουριά
περασμένα πέρα-πέρα
σε δλόχροσο κορδόνι.

Η γυφτοπούλα νόμισε πως ή καρδιά της θά πεταχτή από τὸ στήθος της Ξαφνιασμένη κοίταξε κατά τή μεριά άπ' όπου έρχόταν τὸ τραγούδι και είδε μακριά ένα έλαφρό γαλάζιο καπνὸ νά υψώνεται άνάμεσα από τὰ γυμνά κλαριά τών δέντρων. Και πρίν προφτάση νά σκεφτή έτρεξε κατά τόν καπνὸ, σάν νά τήν τραβούσε μαγνήτης.

Άλλά ο τραγουδιστής σόπαινε περιμένοντας δίχως άλλο νά πη αυτή παρακάτω. Μά αντί για τραγούδι άκουσε έλαφρά βήματα και καθώς γύρισε τὸ κεφάλι του βρέθηκε αντίκρου στή γυφτοπούλα. Και οι δύο τούς στάθηκαν έκπληκτοι, κοίταξαν ο ένας τόν άλλον, κι' από τὸ στόμα τους βγήκε διπλή φωνή :

— Μαριά !

— Ζάκη !

Στή στιγμή ή Μαριά ξέχασε και τήν Χοντροκατερίνα και τὰ ξύλα και τήν πλύση. Έβαλε τὸ χέρι της στο χέρι του Ζάκη και πήγε μαζί του δίχως νά τόν ρωτήση καν πού τήν πηγαίνει. Δέν ήταν πιά ή υπηρέτρια της κυρα Σπύραινας, ούτε ή μαθήτρια του Όρφανοτροφείου, ούτε ή φιλενάδα και συγκατοική της Έμορφίας. Ήταν ή κόρη τών Τσιγγάνων, ή γυφτοπούλα.

(Ακολουθεί)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΓΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Δέκα χρόνια πρίν από τὸ 1887 — έτος πού κατργήθηκε στόν τόπο μας ο θεσμός τών Έπαρχων — κάποιος κομματάρχης έζήτησε από τόν βουλευτή του νά διορισθί Έπαρχος.

Ο βουλευτής πού σε κάθε έκλογή έπαιρνε πολλούς ψήφους άπ' αυτόν, τόν διώρισε μέσα σε λίγες ήμέρες, και τού έδωκε στα χέρια και τὸ ύπουργικό έγγραφο του διορισμού.

Παίρνοντάς το εκείνος, άφου τόν ευχαρίστησε τού είπε :

— Έγώ καθώς ξέρεις, βγαίνω καβαλλάρης σε ελα, στα γράμματα όμως είμαι πεζουριά, γι' αυτό θά μού κάνης και ένα άλλο ρουσφέτι, θά φροντίσης νά μού στείλ η τὸ Έπουργείο έναν καλό γραμματικό νά με βγάζη άσπροπρόσωπο στήν υπηρεσία.

— Μείνε ήσυχος, τράβα τώρα στή θέση σου και για τόν γραμματικό πού θέλεις θά τόν έχης

Σάν έπήγε νά παραλάβη τὸ Έπαρχείο, δέν βρήκε εκεί άλλον υπάλληλο άπό τόν κλητήρα και πάνω στο γραφείο, πολλούς κλειστους φακέλους με διάφορα έγγραφα.

Μά δέν τούς άνοιξε, περιμένοντας τόν γραμματικό πού θά έκανε ο,τι έπρεπε, γι' αυτό καθόταν λίγο μόνο εκεί και ύστερα πήγαινε στο καφενείο και άρχιζε τὸ κουβεντολόι.

Όσην ώρα έμενε στο γραφείο, στούς πολίτες πού πήγαιναν και τού κτυπούσαν τήν πόρτα νά ρωτήσουν για τις δουλειές τους, άπαντούσε στερεότυπα :

— Καρτεράω τόν γραμματικό, καρτεράτε τον και σεις νά σās πη τί θά κάνετε.

Μιά φορά όμως πού ένα πολύ δυνατὸ κτύπημα τόν ένεύρισε και έφώναξε: «είπα περιμένω τόν γραμματικό!» είδε ν' ανοίγη ή πόρτα, νά προβάλλη ένας άνθρωπος και νά τού λέη :

— Κύριε Έπαρχε, εγώ είμαι ο γραμματικός.

Χαρούμενος, τινάχτηκε από τήν θέση του και τόν έδέχθη με ένα «καλώς τον», και άμέσως, δείχνοντάς του τόν σωρό με τὰ φακελωμένα έγγραφα έπρόσθεσε :

— Άνοιξ' τα, πέρασ' τα στο πρωτόκολλο, κάνε τις άπαντήσεις και έχει τα έτοιμα, ως πού νά γυρίσω από τὸ καφενείο νά τὰ ύπογραψω.

— Έγώ δέν μπορώ, κύριε Έπαρχε, νά κάνω αυτή τή δουλειά, γιατί δέν ξέρω γράμματα. Ο βουλευτής μου με διώρισε μονάχα για τὸ μισθό.

Ο Έπαρχος σ' αυτό τὸ άκουσμα δν κοίταξε με διάπλατα μάτια και είπε :

— Δέν ξέρεις γράμματα ; ! τί μού λές ; τούτο είναι από τάγραφα !!

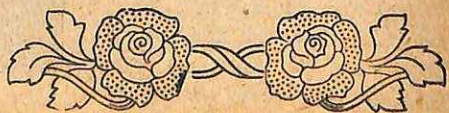
Και άνοίγοντας τήν άριστερή του παλάμη της έκλεινε ένα, ένα δάχτυλο, με τόν δείκτη του δεξιού χεριού, μετρώντας και λέγοντας :

— Βουλευτή, Δήμαρχο, Νομάρχη άγράμματούς είδα, Έπαρχο άγράμματο, είδα, (είμαι εγώ) ! Είρηνοδίκη, Αστυνόμο, Ταμία, Τελώνη, Έφορα άγράμματος είδα, μά Γραμματικό άγράμματο δέν είχα ιδεί ποτέ μου.

Έπειτα κάθισε στο τραπέζι του, πήρε μισή κόλλα χαρτί και έγραψε στόν Βουλευτή του τούτο τὸ τηλεγράφημα :

«Ήρθε γραμματικός άγράμματος, στείλε μου γραμματισμένο, γιατί αλλιώς πάω χαμένος».

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦ.

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

25 ΓΑΜΟΙ ΜΑΖΙ

Άγαπητοί μου,

Θ ΑΚΟΥΣΑΤΕ ίσως πως τὸ μεγάλο Καπνεργαστάσιο τών Άδελφών Παπαστράτου, στόν Πειραιά, πάντρεψε μαζί είκοσιπέντε από τις εργάτριές του, κι' ίσως θά διαβάσατε στις έφημερίδες και περιγραφές της τελετής, θά είδατε και φωτογραφίες. Μά άλλο νά κούη κανέναν, νά διαβάζη ή νά βλέπη εικόνες — έστω και κινηματογραφικές — κι' άλλο νά βλέπη τὸ πράγμα με τὰ μάτια του. Λοιπόν, όσοι εὐτόχησαν νά παρασταθοῦν στήν τελετή, είχαν μιὰ έντύπωση, μιὰ συγκίνηση, μιὰ άπόλαυση, πού δέν θά τήν ξεχάσουν ποτέ. Μά ήταν κάτι έκτακτο, μοναδικό, πού άμφιδόλλω άν ξανάγινε ποτέ. Φαντασθήτε είκοσιπέντε γάμους μαζί, μπροστά σε δύομισυ χιλιάδες ανθρώπους — ήταν ελο τὸ προσωπικό του εργοστασίου κι' άλλοι χίλιοι καλεσμένοι — σε μιὰ μεγάλη καταστόλιστη πλατεία, τήν άπέραντη αὐλή του καταστήματος, πού κενώθηκε από τὰ . . . περιττά και διαρρυθμίσθηκε για τήν περίπτωση.

Σε μιὰ ώραία εξέδρα ήταν οι επίσημοι με τήν οικογένεια Παπαστράτου. Όλοι οι άλλοι καθόνταν σε κανονικά άρδιασμένες καρέκλες. Στο βάθος ένα πελώριο τραπέζι για τὸ μυστήριο, ή μάλλον τὰ μυστήρια, με τις λαμπάδες, τὰ στέφανα, τὸ ευχγγέλιο, τὸ κρασί και καθεστής. Πρώτα, με τὰ λαλοῦμενα μπροστά — πίπιζα, νταούλια — πέρσχαν οι είκοσιπέντε νύφες. Τί χαριτωμένες πού ήταν με τις κομφές και πλούσιες νυφικές στολές και με τή χαρά πού έλαμπε στα πρόσωπά τους. Και τί ώραία πού περνούσαν ! Μερικές έμοιαζαν με ζωντανά, κινούμενα μ ο ν τ έ λ α μοδιστράδικου. Έπειτα πέρασαν οι γαμπροί, με τὰ σκούρα τους, και μερικοί με τάνοιχτά τους, αυτοί οι καίμενοι άδέλαιοι, δειλοί και συμπαθητικοί. Τί τὰ θέλετε, σ' αυτή τήν τάξη, οι γυναίκες, στο έξωτερικό και στούς τρόπους, υπερέχουν. Τὰ ζευγάρια τοποθετήθηκαν μπροστά στο τραπέζι, μπροστά στο καθένα από ένας παπράς, κοντά του από ένας κουμπάρος, από μιὰ μικρή παράνυφη με γαλάζια, κι' ένας μητροπολίτης για ελα. Κι' άνάφτηκαν οι λαμπάδες, και τὸ μυστήριο άρχισε. Ο μητροπολίτης διάβαζε τις ευχές, αυτός είπε και τὸ ευχγγέλιο. Κάθε παπάς όμως πέρασε τις βέρες στο ζευγάρι του και τού φόρεσε τὰ στέφανα. Και φαντασθήτε τί έξοχο θέαμα όταν σηκώθηκαν είκοσι-

πέντε μαζί διπλά στέφανα, ή όταν από είκοσιπέντε ποτήρια με κρασί μετάλαβαν συγχρόνως όλες οι νυφάδες κι' ελο οι γαμπροί. Άλλ' άπερίγραπτο ήταν τὸ Ή σ α ρ α Χ ό ρ ε υ ε. Ζευγάρια, παπάδες, κουμπάροι και μικρές παράνυφες, σχημάτισαν έναν τεράστιο χορὸ από εκατόν είκοσιπέντε. . . χορευτές, πού καθώς γύριζαν, τούς έραιναν δύομισυ χιλιάδες άνθρωποι με ρύζια, κουφέτα και ροδοπέταλα, — τί βροχή, τί χαλάζι ! — από σακουλάρια πού είχαν μοιράσει σ' όλους από πρίν !

Κι' ακολουθήσαν, με τήν ίδια τάξη ελα, τὰ συγχαρητήρια, τὰ τραταμένα, οι έλληνικοί χοροί — ένας από τούς Παπαστράτους έχόρευσε μπροστά μ' όλες διαδοχικά τις νύφες — κι' οι λόγοι. Μίλησε ο ύπουργός της Έργασίας κι' έδήλωσε πως ή Συνομοσπονδία προσφέρει από δυό χιλιάδες σε κάθε ζευγάρι ως δώρο. . . Ένθουσιασθηκαν κι' οι δήμαρχοι Πει-

ραιώς και Κερατσινίου και πρόσφεραν κι' αυτοί από άλλες δυό χιλιάδες. Και φαντασθήτε τὰ χειροκροτήματα του κόσμου και τή χαρά τών νυφάδων, πού έκτός από τις δέκα χιλιάδες πού έπαιρνε κάθε μιὰ για προίκα από τὸ εργοστάσιο, είχε κι' ένα πρόσθετο δώρο από έξη χιλιάδες. Τί ευτυχισμένες ! Και θά ρωτήσετε : πως, από τόσες εκατοντάδες εργάτριες τὸ εργοστάσιο διάλεξε για νά προικίση και νά παντρεύη αυτές τις είκοσιπέντε ; Με κλήρα ; Κάθε άλλο. Τὸ εργοστάσιο έκαμε μιὰ έπιλογή από εκείνες πού είχαν δείξει, ελα χρόνια τις είχε, τή μεγαλύτερη φιλοπονία, κοσμιότητα, σεμνότητα, άρετή. Κι' ο γάμος τους, με φροντίδα για τήν έκλογή έπίσης καλού κι' εργατικού γαμπρού και μ' έξοδα του εργοστασίου πού δαπάνησε γι' αυτό τὸ σκοπὸ μισὸ εκατομμύριο, ήρθε σάν άνταμοιβή και σάν επίδραση.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

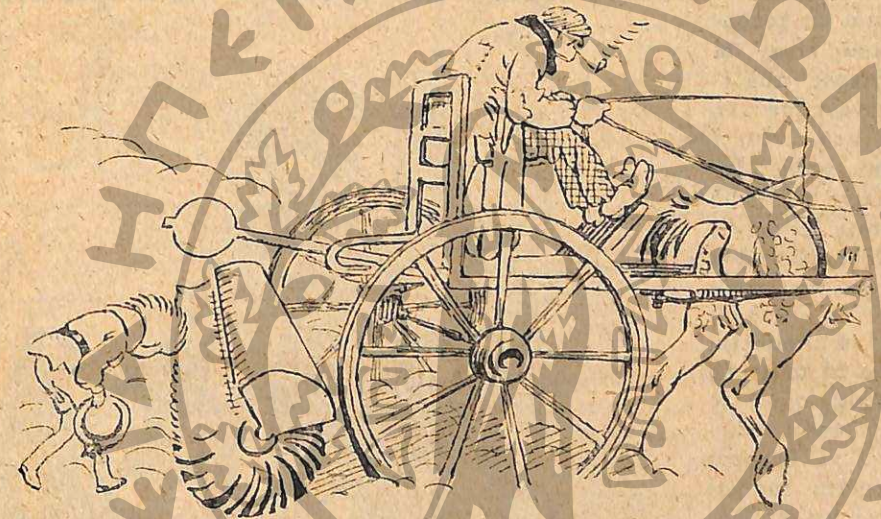
Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

3.

Με τὸ πολύτιμο μπουκαλάκι στα χέρια, ο Κωστάκης τράβηξε για τὰ χωράφια. Εκεί εκάθισε σ' ένα πεζούλι κι' άλειψε τὸ χεϊλι του και τὰ σαγόνια του με τὸ φάρμακο. Αὐτό, κατά τήν οδηγία, θά τόκανε κάθε πρωϊ και κάθε βράδυ, ως πού θάβλεπε, σε δυό-τρεις ήμέρες, νά φυτρώνουν τριχές. Κι' είχε τόση πεποίθηση.

Έπειδη όμως τὰ μαλλιά του ήταν σάν αφάνες, έβγαλε από τήν τσέπη του μιὰ τσατσάρα και, εκεί στήν ερημιά πού δέν τόν έβλεπε κανέναν,

δοκίμασε νά τὰ χτενίση. Μά πού ! τὰ μαλλιά ήταν τόσο μπερδεμένα, πού τὰ δόντια της τσατσάρας έσπαζαν χωρίς νά τὰ ξεμπερδεύουν, κι' ο Κωστάκης άδιστα παιδεύονταν και πονούσε. Απελπισμένος, φύλαξε τὸ μπουκαλάκι, τις σπασμένη τσατσάρα, και σηκώθηκε νά γυρίση στήν πόλη.

Εκεί είδε ένα μεγάλο άμάξι του Δήμου, πού είχε πίσω μιὰ πελώρια μηχανική βούρτσά, πού, καθώς περνούσε, ή βούρτσά γύριζε και σκούπιζε τὸ δρόμο. «Νά, αυτή ή βούρτσά θάκανε καλά τὰ μαλλιά μου» συλλογίσθηκε. Και χωρίς νά χάση καιρό, έτρεξε πίσω άπ' τὸ άμάξι

και σκύβοντας, άκουμπούσε τὸ κεφάλι του στὴ βούρσα.

Πόνεσε πολύ. Ἡ βούρσα ὅμως, μὲ δυό-τρεις γύρους, τὸν ἐχτένισε. Νὰ ὅπως τὸν βλέπετε ἐδῶ. Μὰ εἶναι χτένισμα αὐτό, εἶναι «κόμιωση» γιὰ παιδί; Καὶ μ' αὐτὰ τὰ χάλια, νομίζοντας πὼς κἀνὶ ἔκαμε, γύρισε στὸ σπῖτι του.

«Ἡ μαμμά μου, συλλογιζόταν, δὲν θὰ μὲ μαλλώση. Εἶμαι τουλάχιστο χτενισμένος. Καὶ μεθαύριο πού θ'ἄχω μουστάκι καὶ γένεια, πᾶω στὸ κουρεῖο καὶ τὰ κόβω».

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Μὲ συγχωρεῖτε πολὺ, ἀλλὰ σὰς ρώτησα τὸ δρόμο μου. Ἄν ὁ κύριος ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὴ γεωργία, ἐκεῖνος μὲ τὰ γένεια, ἔχει τὴν καλωσύνη νὰ τὸ κλείσῃ. τὸ ξυριζμένο μῦδι θὰ εἶχε ἴσως τὴν εὐγένεια νὰ μᾶς φωτίσῃ.

— Ἄκου τα, Σάλτερς, πού πήγες καὶ μᾶς ἔκανες θέατρο, εἶπε ὁ Ντίσκο θυμωμένος.

Κι' ἐπειδὴ δὲν ἀνεχόταν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτηση σ' αὐτὸ τὸν τόνο πέταξε στὸ βαπόρι ἀντικρὺ τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος χωρὶς ἄλλη κουβέντα.

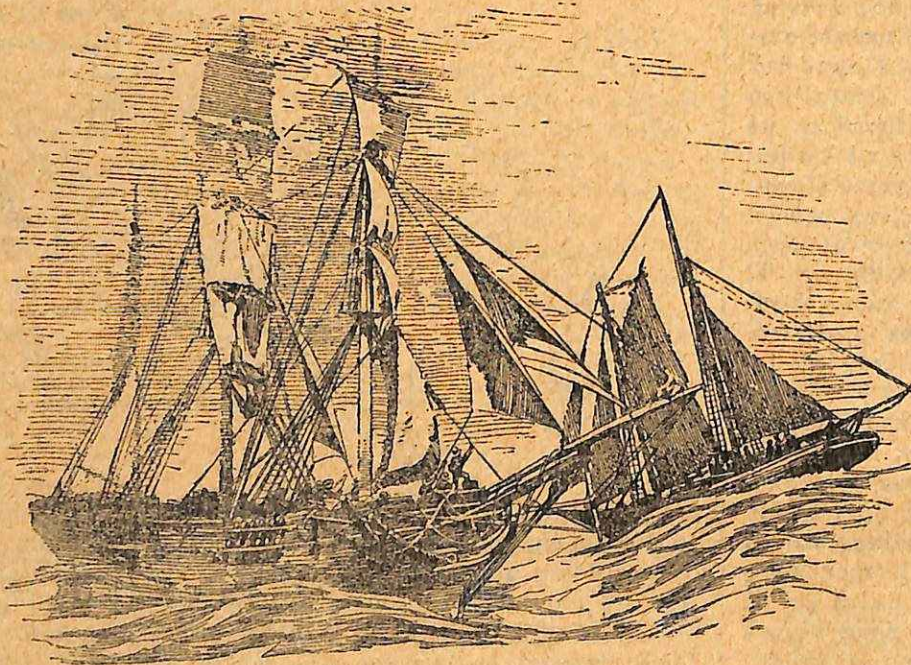
— Αὐτοὶ ἐκεῖ μέσα εἶναι ὅλοι τοὺς τρελλοὶ γιὰ δέσιμο, εἶπε ὁ πλοίαρχος, δίνοντας διαταγὰς στὶς μηχανὲς καὶ πετώντας ἕνα πακέτο ἐφημερίδες στὴ γολέττα.

— Ἄν ὑπάρχουν σ' ἐλόκληρο τὸν κόσμο ἄνθρωποι πιδ βλάκες κι' ἀπὸ σένα ἀκόμη Σάλτερς, αὐτὸς ὁ καπετάνιος καὶ τὸ τσοῦρ-μο του εἶναι οἱ χειρότεροι πού ἔχω συναντήσει στὴ ζωὴ μου, εἶπε ὁ Ντίσκο καθὼς ξεμάκραινε τὸ Ἐδῶ Ἐλμασιε. Ἐγὼ πᾶω νὰ τοὺς δώσω ἕνα μάθημα πού ἀφήνουν τὸ καράδι τοὺς νὰ κοιμᾶται ἐπάνω σὲ τούτη τὴ θάλασσα σὰν τὸ μικρὸ παιδί στὴν κούνια κι' ἔρχεσαι ἢ ἀφεντιά σου καὶ μοῦ τὰ χαλάς ὅλα. Δὲν θὰ μάθης τέλος πάντων ποτέ σου νὰ μιλάς μονάχα ὅταν πρέπη; Ὁ Ντάν, ὁ Χάρβεϋ καὶ οἱ ἄλλοι στέκονταν παραπίσω καὶ ἔκλειναν

τὸ μάτι καὶ κρυφογελοῦσαν. Μὰ ὁ Ντίσκο καὶ ὁ Σάλτερς γκρίνιαζαν σὰ σοβαρὰ ὡς τὸ βράδυ. Ὁ Σάλτερς ὑποστήριξε καλὰ καὶ σώνει πὼς ἕνα βαπόρι πού μεταφέρει γελάδια καὶ πρόβατα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνας σταυλὸς πού ταξιδεύει, ἐνῶ ὁ Ντίσκο ἐπέμενε πὼς κι' ἔτσι ἀκόμη ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, τὸ φιλότιμό του σὰν ψαράς πού ἦταν ἀπαιτοῦσε νὰ ἀφήσῃ τὸν καπετάνιο του νὰ βάλῃ αὐτὸς τὰ πρᾶγματα στὴ θέση τους. Ὁ Μεγάλος Τζάκ ἔκανε ὑπομονὴ ὡς τὸ βράδυ — ὅταν ὁ καπετάνιος εἶναι κακόκεφος κάνει ὅλο τὸ πλήρωμά του δυστυχισμένο — κι' ὅταν ἀπόφαγαν, πρὶν σηκωθοῦν ἀπὸ τὸ τραπέζι εἶπε:

— Γιατί σκάζετε τὴ χολή σας μὲ τὸ τί θὰ ποῦν αὐτοὶ;

— Γιατί χρόνια δλόκληρα θὰ λένε αὐτὴ τὴν ἱστορία καὶ θὰ γελάνε μαζί μας, εἶπε ὁ Ντίσκο. Ἀκοῦς, δὲν τὰίξαν καλὰ τὰ ζωντανὰ τοὺς! Μᾶς ρεζίλεψε!

— Ἐ, ἐσεῖς κεῖ κάτω. Ἀπὸ τὸ Σαίν-Μαλό εἴσατε: (Σελ. 245, στ, β')

— Ἐγὼ δὲν τὰ βλέπω ἔτσι τὰ πρᾶγματα, εἶπε συμβιβαστικά ὁ Μεγάλος Τζάκ. Ἄκουσε Ντίσκο. Ποιὸ ἄλλο βαπόρι θὰ καταδεχόταν σήμερα, καὶ μὲ τέτοιον καιρὸ μάλιστα, νὰ πιάσῃ συζήτηση μ' ἕνα καρυδότσουφλο σὰν τὸ δικό μας, κι' ὄχι μόνον νὰ τὸ παρακαλέσῃ νὰ τοῦ δείξῃ τὸ δρόμο του μὰ καὶ ν' ἀκούσῃ σοφὲς συμβουλὲς γιὰ τὴν τροφή πού πρέπει νὰ δίνῃ στὰ ζῶα πού μεταφέρει. Ἐ, καὶ βέβαια δὲν θὰ τὴν λησμονήσουν αὐτὴ τὴ συζήτηση. Μὲ δυὸ λόγια τοὺς δώσαμε δυὸ πρώτης τάξεως μαθήματα.

Ὁ Ντάν ἔδωσε κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι μιὰ κλωτσιὰ στὸν Χάρβεϋ πού ἔχωσε τὸ πρόσωπό του μὲς στὸ πιάτο του γιὰ νὰ κρύψῃ τὰ γέλια του.

— Ἐ, καὶ τί; εἶπε ὁ Σάλτερς βλέποντας πὼς ἀνακτοῦσε κάπως τὸ γόνητρό του, ἐγὼ τὸ εἶπα πὼς δὲν ἤξερα ἂν αὐτὸ ἦταν δουλειὰ δική μου καὶ μάλιστα τὸ εἶπα πρὶν μιλήσω.

— Μιὰ καὶ τὸ εἶπε, ἔκανε ὁ Τόμ Πλάττ, προσκολλημένος πάντα πιστὰ στὴν πειθαρχία καὶ στὴν ἐθιμοτυπία, μιὰ καὶ τὸ εἶπε, μοῦ φαίνεται, Ντίσκο, πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ τοῦ πῆς νὰ σταματήσῃ, ἂν ἐσὺ θαρροῦσες πὼς ἡ συζήτηση ἄρχισε νὰ εἶναι — ὅπως δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι τελοσπάντων.

— Κι' ἐγὼ αὐτὸ λέω, ἂν δὲν ἦταν καλύτερα νὰ κανα ἔτσι, εἶπε ὁ Ντίσκο πού βρῆκε μιὰ διέξοδο νὰ ὑποχωρήσῃ χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ κύρος του.

— Ἐ καὶ βέβαια ἔτσι ἔπρεπε νὰ κάνῃς, εἶπε ὁ Σάλτερς, ἐσὺ εἶσαι ἐδῶ τ' ἀφεντικό. Κι' ἐγὼ θὰ σταματοῦσα εὐθὺς μὲ τὴ πρώτη λέξη, ὄχι γι' ἄλλο λόγο μὰ γιὰ νὰ δώσω τὸ καλὸ παράδειγμα σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ δυὸ παλιό-παιδα, τοὺς μοῦ τσοὺς μας.

— Δὲν στᾶλεγα ἐγὼ, Χάρβεϋ, πὼς στὸ τέλος στὴν πλάτη μας θὰ ξεποῦσε πάντα κι' ἄς μὴν ἔχωμε φταίξει σὲ τίποτε; Τί τὰ θέλεις ὅμως, δὲν θάθελα νὰ χάσω αὐτὸ τὸ θέαμα κι' ἂν ἔδιναν τὸ μισὸ μερτικό μου!

— Μιὰ φορὰ πού ψάρευα μὲ τὸ «Λούσου Χόλμς» εἶπε ὁ Μανουέλ μὲ τὴ γλυκεῖα φωνή του, πᾶμε τὸ ψάρι στὸ Γκλώστερ καὶ δὲν τὸ θέλανε. Δὲν

μᾶς δίνανε τίποτε. Στρίβουμε πλώρη κατὰ τὴ θάλασσα καὶ τραβᾶμε νὰ τὸ πουλήσουμε σὲ κανένα ἀπὸ τὸ Φαγιάλ*. Ὑστερα φρεσκάρει ὁ ἀέρας καὶ ἀδύνατο νὰ ἰδοῦμε κατὰ ποῦ πᾶμε Ὅλο καὶ πιδ φρεσκάρει ὁ ἀέρας καὶ μᾶς πᾶει πρίμα κατὰ κάτω. Μετὰ πολλὰ βλέπουμε στεριά κι' ἀρχίζουμε ἔτσι κάπως νὰ νοιώθουμε σὰν πολλὴ ζέστη. Βλέπουμε καὶ ἕνα βρίκι, κι' ἔρχεται καὶ μέσα δυό-τρεις νέγροι. Τοὺς ρωτᾶμε ποῦ βρισκόμαστε καὶ μᾶς λένε πὼς εἴμαστε — πού φανταζόμαστε ἐσεῖς πὼς εἴμαστε;

— Στὶς Καναρίες, εἶπε ὁ Ντίσκο ἀφοῦ σκέφθηκε λίγο.

— Στὸ Μπλάνκο, εἶπε ὁ Τόμ Πλάτ. — Ὅχι. Ἀκόμα χειρότερα. Βρισκόμαστε κάτω ἀπὸ τὸ Μπισάγκος καὶ τὸ βρίκι ἦταν ἀπὸ τὴ Λιβέρια. Μονοκοπανιὰ πουλήσαμε ὅλο μας τὸ ψάρι! Αὐτὴ ἦταν καλὴ δουλειὰ μιὰ φορά, ἔ τί λέτε;

— Μὰ μπορεῖ μιὰ γολέττα σὰν κι' αὐτὴν ἐδῶ νὰ κάνῃ κατ' εὐθείαν ὅλο τὸ ταξίδι ὡς τὴν Ἀφρική; ρώτησε ὁ Χάρβεϋ.

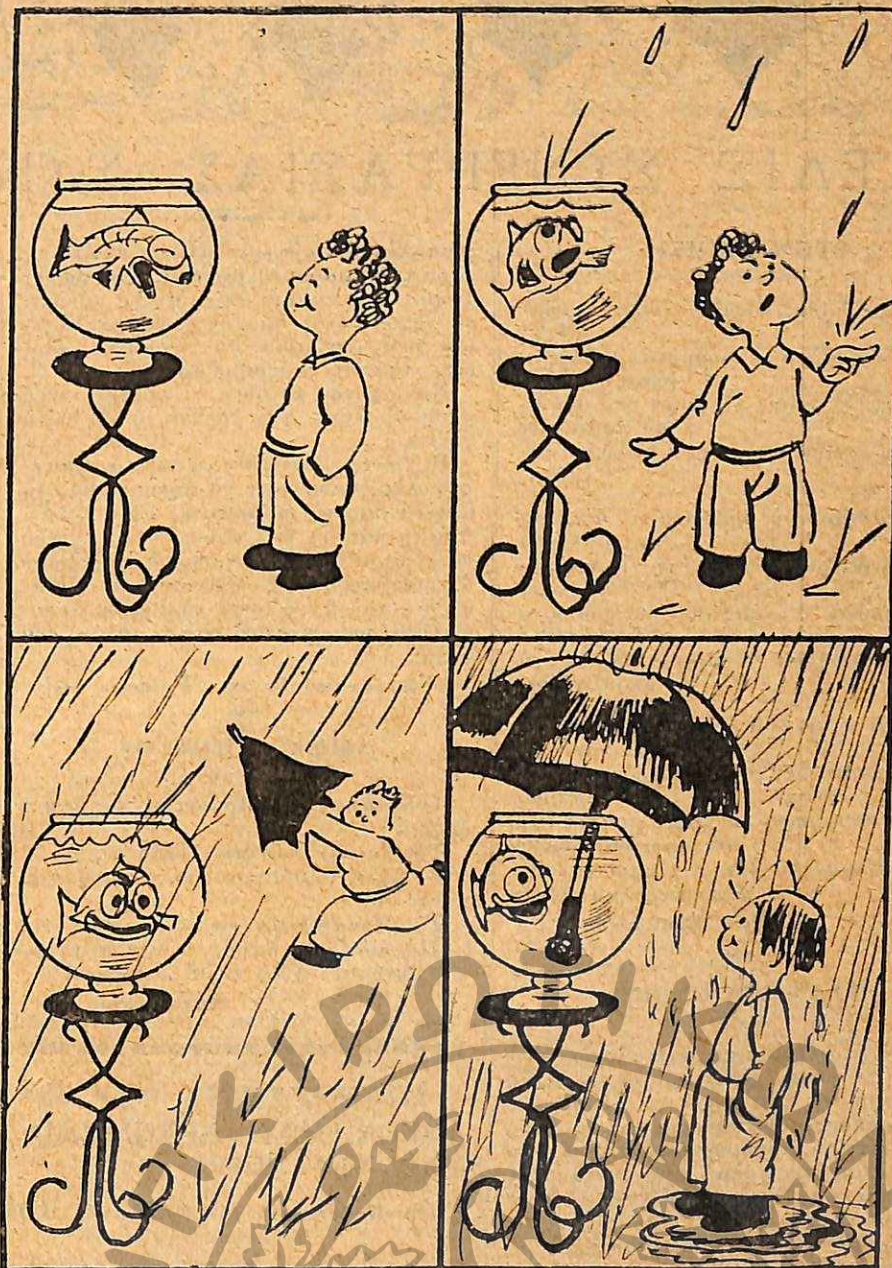
— Μπορεῖ ἀκόμα καὶ τὸ Ἀκρωτήριο Χόρν νὰ καθαρίζῃ, ἂν ἀξίξῃ τὸν κόπο νὰ κάνῃ ἕνα τόσο μεγάλο ταξίδι κι' ἂν ἔχῃ τρόφιμα, εἶπε ὁ Ντίσκο. Ὁ πατέρας μου πῆγε μὲ τὸ καραβάκι του, — δὲν θάταν μεγαλύτερο ἀπὸ πενήντα τόννους μοῦ φαίνεται, Ροῦπερτ τὸ ἔλεγε — τὸ πήγε ὡς τὰ παγόβουνα τῆς Γροιλανδίας, τὸ χρόνο πού ὅλα τὰ ψαράδικα εἶχαν βαλθεῖ νὰ κυνηγήσουν τὸν μπακαλιάρο ὡς ἐκεῖ ἑπάνω. Κοί νὰ ἰδῇς πού εἶχε πάρει μαζί του καὶ τὴ μητέρα μου — ἐγὼ λέω πὼς τόκανε γιὰ νὰ τῆς δείξῃ πὼς βγαίνουν οἱ παράδες — καὶ τοὺς κλείσανε οἱ πάγοι καὶ γεννήθηκαν στὸ Ντίσκο. Ἐγὼ βέβαια δὲν θυμοῦμαι τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά. Γυρίσαμε πίσω ὅταν λυώσανε τὰ χιόνια, τὴν ἀνοιξή, καὶ μοῦ δώσανε τ' ὄνομα τοῦ μέρους πού γεννήθηκα. Ἀσχημο παιχίδι αὐτὸ γιὰ ἕνα μωρό, μὰ ὅλοι μας εἶναι γραπτὸ νὰ κάνουμε λάθη σ' αὐτὸ τὸν κόσμο.

— Βέβαια, βέβαια, εἶπε ὁ Σάλτερς κουνώντας τὸ κεφάλι του. Ὅλοι μας εἶναι γραπτὸ νὰ κάνουμε λάθη κι' ἕνα ἔχω νὰ πῶ σ' ἐσὰς τοὺς μούτσους πού εἴσατε ἐδῶ μπροστὰ καὶ μ' ἀκοῦτε, πὼς ὅταν κάνετε ἕνα λάθος — καὶ τὸ λιγώτερο πού θὰ κάνετε εἶναι καμμιά ἑκατοστὴ τὴν ἡμέρα — τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα εἶναι ὕστερα νὰ τὸ παραδεχόσαστε τίμια, σὰν σωστοὶ ἄντρες.

Ὁ Μεγάλος Τζάκ ἔρριξε μιὰ μα-

* Στὶς Ἀζόρες.

Η ΕΞΥΠΝΑΔΑ ΤΟΥ MIKE

1. Ἄ, τί ὥραϊο χουσόψαρο. — 2. ὦ, βρέχει! τὸ κακόμοιρο εἶναι ἔξω καὶ θὰ βροχή! — 3. Γρήγορα μιὰ ὀμπρέλλα! — 4. Ἐ, τώρα εἶναι καλὰ...

τιὰ, μιὰ φοβερὴ ματιά πού προωρ-ζόταν γιὰ ὅλους ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Ντίσκο καὶ τὸν μπάρμπα-Σάλτερς κι' ἔτσι ἔληξε τὸ ἐπεισόδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Τὸ ἄλλο πρωτὶ ἔτυχε νὰ συναντήσουν ἕνα πλήθος πανιά πού ὅλα ἔστριβαν ἀργά-ἀργά ἀπὸ τὰ βορειανατολικά στὰ δυτικά. Τὴ στιγμὴ ὅμως ἀκριβῶς πού λογάριζαν πὼς κόντευαν νὰ φθάσουν στοὺς Μπάνκους τῆς Παρθένου, τοὺς πλάκωσε ἡ δμήχλη κι' ἔρριξαν τὴν ἀγκυρά περιτρι-γυρισμένοι ἀπὸ τὰ ἀδιόκοπα κουδου-

νίσματα πού ἔκαναν ἄορατες καμπάνες γύρω τοὺς. Δὲν φέρεσαν καθόλου, μὰ τύχαινε καμμιά φορὰ ψαρό-βαρκα νὰ συναντᾷ μιὰν ἄλλη μέσα στὴν δμήχλη καὶ νὰ λένε τὰ νέα τους. Ἐκεῖνη τὴ νύχτα, λίγην ὥρα πρὶν ξημερώσει, ὁ Ντάν καὶ ὁ Χάρβεϋ πού εἶχαν χορτάσει ὕπνο, γλύστρησαν ἀ-θόρυβα ἀπὸ τὶς κουκέτες τοὺς γιὰ νὰ κλέψουν τηγανίτες. Δὲν ὑπῆρχε κανένας λόγος νὰ τίς παίρνουν κρυφά. Μὰ οἱ κλεμμένες τοὺς φαίνονταν νοστιμώτερες καὶ διασκέδαζαν βλέποντας τὴ φούρκα τοῦ μάγειρα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

Πάλι μ'ας ήρθες, άνοιξη χίλιτραγουδι-
[σμένη]
Πόσες καρδιές σ' επρόσμεναν, πόσες σ'
[άναζητούσαν
Νά ρθής να φέρης τη χαρά στα στήθη
[που ποθοῦσαν
Με μιάν άχτιδα ήλιου σου πολυαγαπη-
[μένη.

Πόσο καθάρια ή θάλασσα τ' ατλάζια
της: άπλώνει
Πόσο ή άπέραντη χαρά ή γή περικυ-
[κλώνει
Πόσο γλυκά ό άέρας σου μαχαρόσυρτα
[τραγουδία
Λέγει στα φύλλα τα δειλά, τα πρώτα τα
[λουλούδια.

Όσα να πη κανείς για σέ, όσα να τρα-
[γουδήση
Δέν φθάνουν δέν ζυγώνουνε τ' όνειρευτό
[μεθύσι
Πού χύνουν γύρω οί χάρες σου, οί τό-
[σες σου όμορφάδες
Πού φέγγουν σ' όλες τις καρδιές σάν
[άσβυστες λαμπάδες,
Νέα Έσμαράλδα [Γ]

ΗΤΑΝ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ

Κάτι τό άλλωτίωτικο έχει εισχωρήσει
σ' όλη τη φύση. Κάτι πού σέ κάνει ά-
[θελά σου να φωνάζης, να τρέξης, να
[τραγουδήσης σάν παιδί, να και να στα-
[θείς σκεπτική, άκίνητη κοιτώντας μ' ένα
[φόβο αυτό τον παλμό πού συνταράζει
[όλόκληρη τη φύση. Κοιτώντες με δέος
[και ταπεινά όλη αυτή την θριαμβευτική
[γιορτή, τό θαύμα τοτό πού λέμε με
[μιά μόνη λέξη: άνοιξη.

Όλα πράσινα, όλα χαρούμενα.
Οί συνιές πού λίγο πιο πριν στέκον-
[ταν άχαρες, γυμνές, ντύθηκαν και κρη-
[τούν κάτω από τό πράσινο πέπλο τους,
[τό μεστωμένο καρπό τους. Οί πορτο-
[καλλίες αυτό τό άμφίβολο δέντρο πού
[έχει σύγχρονα καρπούς γινομένους κι'
[άλλους πράσινους άκόμη και άνηθι, ά-
[ναδίνει μιά λεπτή και άπόκοσμη ευω-
[δία.

Τσιτσιρίσματα πουλιών: Τί νάναι;
Μην είναι τάχα τά σπουργίτια, πού
[συζητούν για τον έρχομό των χειλο-
[νών;
Οί μουριές ντύθηκαν κι' αυτές γιορ-
[τινά, σάν όλα, τίποτα δέ μένει γυμνό.
Μόνο κεί στην άκρη του κήπου μιά
[μυγαλιά μένει άμέτοχη σ' αυτή τη χα-
[ρά. Γιατί;

Ό είναι σάν εκείνους τους ανθρώ-
[πους πού βλέπουν τους άλλους πάνω
[στό γλέντι, πάνω στη χαρά, ενώ αυτοί
[μένουν άπόμερα, μακριά, άφάνταστα
[μακριά. Αυτό τό δέντρο πού μοιάζει

ξεμαλλιασμένο έφερνε άλλοτε πρώτο τη
[χαρά, τό χαρμόσυνο μήνυμα. Και τώρα;
[Τώρα ίσως κάποιος απ' αυτά τα πρώινα
[τά γεμάτα φώς θα την κόψουν: «Είναι
[μιά ξερή μυγαλιά, θα την κόψω» έτσι
[είπε προχτές ό περιβολάρχης.

Ναι άς την κόψουν, τί γυρεύει αυτή
[μέσα σ' αυτή την τρέλλα σ' αυτό τό
[γλέντι;
Βιολέτες, μενεξέδες, γιασεμιά, τριαν-
[τάφυλλα, σκορπίστε τό άρωμά σας, τό
[άρωμά σας τό μεθυστικό, ζήστε, γιατί
[θάρη κάποτε ένα τέλος. Ένα καλύτερό
[καλοκαιριάτικο μεσημέρι ή ένα χλωμό
[άπομεσημέριο του φθινοπώρου - άδιά-
[φορο—πού θα γείρετε τό μυρωμένο κε-
[φαλάκι σας ψιθυρίζοντας: ήταν ένα
[όνειρο!

Τσιγγανοπούλα της Έρύσου [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ό **Καθηγητής**: Πόσους πόδας έχει ή
[όρνυιά;
Τό **Κοκκινόπιπερο**: Τέσσερις!
— Μά τί, για θηλαστικό την πέρασες,
[παιδί μου!
Τό **Κοκκινόπιπερο** από μέσα του.
[—Πό πώ, έκανα λάθος, πουλί θα είναι
[και δυνατό: Δύο, κύριε καθηγητά!

Κατάσκοπος 33

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 38ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ- ΤΟΣ ΤΟΥ 1938.

[΄Ιδε «Διάπλσις» του 1937 φυλλ. 51]

Είς τον κατωτέρω Πίνακα των Βραβείων ό ά-
[ριθμός πού συνοδεύει κάθε όνομα, σημαίνει πό-
[σα φυλλά εν όλφ διέθεσεν ό διαγωνιζόμενος.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ:

Κ. Γαβριλάκης, 520

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ:

Άθηνά Α. Παπαγαρίου, 468. Φελμά-
[γε καί Αλιβελά, 364. Κάτε Πανά, 312.
[Σκυριανόπουλο, 260. Κόκκινη Γατούλα,
[260. Χαλκιδιώτισσα, 260.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Άγγέλα Μ. Γάγκα, 156.
[Λυγερή, 156. Μιράντα Κ. Λεμπόνο, 156.
[Ήρώ Βαμβάκου, 104. Ίωνία Εύαγ.
[Γιάντσου, 104. Γαλάτεια Κρυσταλλίδου,
[104. Φοίβη, 104. Άφροδίτη Κ. Μητσά-
[κη, 104. Σύλλογος Μυστηριώδεις Κατά-
[σκοποι, 104. Ρεμής, 104. Έλλη Α. Οί-
[κονόμου, 104. Διαβόλοπαίδι, 104. Χιο-
[νοθήελλα, 104. Κούλα Τσιπούρη, 104.
[Δοξασμένο Άκρωτήρι, 104. Ήρώ Χα-
[τζηκυριάκου, 104. Ευαγόρας, 78. Σύλ-
[λογος Άτθίδες, 78. Δημήτρο. Βασώνης,
[78. Λευκή Καμέλια, 70. Γλυκογέλαστη,

65. Πρόμαχος της Έλευθερίας, 52. Φα-
[νή Χ. Άνδρέου, 52. Σύλλογος Άνου-
[κτόκαρδοι, 52. Χονδροκέφαλος, 52. Δο-
[ξασμένο Νησί, 52. Χιονισμένη Έλάτη,
[52. Λήδα Χ. Βλάτσιου, 52. Ροξελάντια,
[52. Μαρία Βαλέφσκα, 52. Μιχ.Φ. Γιαν-
[νίρης, 52. Μαρία Μ. Γλυνοῦ, 52. Μα-
[ρία Γρανιρίδου, 52. Σεβάζ Θαλασσινός,
[52. Σταμάτης Ι. Δάμπασης, 52. Άηθο-
[νόλαλη, 52. Πηνελόπη Φ. Δίπλα, 52.
[Γκλόρια, 52. Γαλαξειδιωτοπούλα, 52.
[Κυκλαμιά, 52. Άκρίτας Θεριανός, 52.
[Έλευθερία Καζαμιά, 52. Λάκης Γ. Κα-
[λογερόπουλος, 52. Εύαγγελ. Καραγεώρ-
[γης, 52. Πιπίτσα Καραμπίτσου, 52. Έ-
[λένη Καστοριάδου, 52. Πεισματάριχο
[Γατάκι, 52. Άντυ Κόγκα, 52. Νίκη
[Κοντίδου, 52. Αίγλη, 52. Όνειροπόλος
[της Δόξης, 52. Καρύατις, 52. Ζαχαρού-
[λα Γ. Κωνσταντάκη, 52. Σπυρίδων Λέ-
[κας, 52. Δημήτρο.Θησ. Διβέριος, 52. Γα-
[ρούφαλο, 52. Γελασίνα, 52. Λαύρα Μα-
[κοπούλου, 52. Άνθίπη Μαστροκώστα,
[52. Λία Ν. Μεταξά, 52. Γρηγόρ. Α. Με-
[ταξάς, 52. Νεφέλη, 52. Ήλιοπερίχρη,
[52. Διάνα, 52. Εύαγγα, 52. Θλιμμένη
[Άδελφούλα, 52. Γ. Ξανθόπουλος, 52.
[Εφη Κ. Οικονόμου, 52. Άρτανάν, 52.
[Παναγ. Σπ. Πανουτσόπουλος, 52. Μόρ-
[τα Φλώρη, 52. Φραγκίσκος Ίωσήφ, 52.
[Άπερος Νίκη, 52. Μεγάλη Έλλάς, 52.
[Χαρίλ. Ν. Παριλάρος, 52. Δήμος Α. Πέ-
[τροις, 52. Άδριανή Πνευματικάτου, 52.
[Κλαίλια, 52. Σύλλογος Ράδιο Έλλάς,
[52. Μερσεντές, 52. Βερόνικα, 52. Ρα-
[μνουσία Άρτεμις, 52. Ίωνία, 52. Ά-
[στρον της Εύτυχίας, 52. Χαρίκλεια Σπη-
[λιωτοπούλου, 52. Άλκης Π. Σπορίδης,
[52. Σίφοννας, 52. Διδώ Στεφανοπού-
[λου, 52. Μαρίδα του Φαλήρου, 52. Μά-
[χη Τσούρη, 52. Χαράλαμ. Φανδρίδης,
[52. Μπετόβεν, 52. Τελλή Χαρανέα, 26.
[Βασίλισσα του Βορρά, 26. Βερόνι-
[κος, 26. Νόβρη, 26. Κλαίρη Γ. Κοκκι-
[νου, 26. Κυρά-Δασκάλα, 26. Κυκλάν, 26.
[Νίκος Π. Πάνου, 26. Βασίλισσα Νεφε-
[ρίτι, 13. Λιμνοθαλασσίτης, 13. Λένα
[Χάρη, 13.

ΕΙΣ ΟΥΔΕΝΑ θάποσταλούν τά βι-
[βλία του βραβείου, εάν δέν όρίση και
[ζητήση αυτά ό ίδιος ό βραβευόμενος,
[εκλέγων κατά τους όρους της προκηρύ-
[ξεως, εκ των δημοσιευομένων εις τά
[νεότερα φυλλάδια τιμοκαταλόγων των
[τόμων της Διαπλάσεως και της Βιβλιο-
[θήκης της καί ύπολογίζων αυτά με τάς
[εκεί όριζόμενας τιμάς. Τόν ύπολογι-
[σμόν δέ της αξίας του βραβείου πρέπει
[να κόμη έκαστος κατά τους όρους του
[38ου Διαγων. Ξεσπαθώματος, (΄Ιδε Ό-
[δηγόν Συνδρομητού Κεφ. Δ' § 35, σελ.
[9 και καθέξως).

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οί λαβόντες Α'
[και Β' Τάξεως βραβείον να στείλουν
[τάς φωτογραφίας των να δημοσιευθούν.
[Όσοι είχαν στείλει φωτογραφία των και
[έδημοσιεύθη, πρέπει να στείλουν νέαν.

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ δικαιούνται νάντι-
[προσωπευθούν εις τό Ξεσπαθώμα διά
[μιάς μόνον έκαστος φωτογραφίας, είτε
[του Προέδρου, είτε άντ' αυτού, ενός
[μέλους του Συμβουλίου.

ΕΥΣΗΜΑ άπνεμύθησαν εις έκαστον
[των διαγωνισθέντων άναλόγως των δια-
[τεθέντων ύπ' αυτού φύλλων, ήτοι εν
[Εύσημον διά κάθε 25 φύλλα ή κλάσμα
[αυτών.

Τά Εύσημα των Συλλόγων δέν δια-
[νέμονται εις τά μέλη άνήκουν εις τους
[Σύλλογους.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

**Άθήναι 42 όδός Εὐριπίδου
τὴν 13 Ἰουνίου 1939**

ΠΡΟΣΕΞΕΤΕ τάποτελέσματα του Ξε-
[σπαθώματος πού δημοσιεύονται σήμερα. Δέν
[είναι του έφτεινού αλλά του περσινού
[1938). Τό έφτεινό, βλέπετε, δέν τελείωσε
[άκόμα. Άκόμα ξεσπαθώνουν τά καλά μου
[παιδιά και μπορούν να ξεσπώνουν ως τό
[τέλος του χρόνου μου. Τώρα μάλιστα τό
[καλοκαίρι με τά ταξίδια και τίς καινούρ-
[γιες γνωριμίες, είναι πολύ καλή έποχή
[για Ξεσπαθώμα κι' ελπίζω να έπωφελη-
[θής. — Τάποτελέσματα των Εύσημων του
[1938, ελπίζω χώροσ τό σήμερινό, θα
[δημοσιευθούν στο έρχόμενο.

Όσα Διαπλάσπουλα θα ήθελαν να λά-
[βουν μέρος στα Έξηντάχρονά μου, μπορούν
[να μου τό δηλώσουν από τώρα. Θα χρεια-
[σθούν άγόρια και κορίτσια, μεγάλα και μι-
[κρά, με ταλέντο ήθοποιας, άπαγγελίας ή
[τραγουδιού, για τά θεατρικά έργάκια πού
[θα παιχθούν κατά τόν έορτασμό (κωμω-
[δίες, δραματάκια, διαλόγους κτλ.) και έναν
[Ύμνο πού θα ψαλλή εν χορῷ.

Πραγματικῶς, **Δόη Αλόη**, από τό
[τεῦχος της 'Ιονίου Άνθολογίας» είναι
[πολύ χαρακτηριστικά τά άρθρα πού τόσο
[σοῦ άρεσαν. Ό έορτασμός των Έξηντάχρο-
[νων δέν θα γίνη μόνο στην Άθήνα. Καί σ'
[άλλες έλληνικές πόλεις θα σχηματισθούν
[Επιτροπές, και στη δική σου πιθανῶτατα,
[κι' έτσι θα μπορέσης να λάβης μέρος. Δέν
[θυμίζωμια τώρα για τη Μαγική Εικόνα σου
[έκείνη, αλλά δέν χάνεις τίποτα να μου
[την ξαναστείλεις. Ή σήμερινή πολύ καλή,
[καθώς και τό σκίτσά του κ. Φαίδωνος πού
[του τά έδωσα μαζί με τό γράμμα. Σ' ευ-
[χαριστῶ για τά καλά λόγια, αλλά για να
[σοῦ βρῶ ψευδώνυμο είναι δλωσιόδλου ά-
[κατάλληλος. Έκτός πού δέν έχει αυτή την
[ιδιοφυία, φρονεί πως τό ψευδώνυμό του
[καθάνας πρέπει να τό βροίχη μόνος του,
[κι' αυτή θα είναι ή διαφορά από τό πραγ-
[ματικό του όνομα πού του δίνει νέους νουνός.

Τό έξέρω, **Βαρκούλα του Νέλου**, πως
[τά μαθήματα της Σ' δέν θα σοῦ επέτρε-
[παν να μου γράφης συχνότερα, αλλά ελ-
[πίζω να με άποζημιώσης τό καλοκαίρι πού
[θα είσαι έλεύθερη. Καίρω μάλιστα πού θα
[κάμω και την προσωπική σου γνωριμία,
[εταν θα έλθης, μετά τάς έξετάσεις οτάς
[Άθήνας με άεροπλάνο. Σέ περιμένω. Θα
[έλαβες βέβαια τό Τεῦχος Ξενοπούλου πού
[σοῦ έστάλη έμενο και θα διάβασες όλα
[έκείνα πού τόσο έπιθυμούσας να διαβάσης.

Άλήθεια, **Άεροπορίνα**, ό κ. Κοτζιάς
[μου έδωσε την άγάπη και την εύγνωμοσύ-
[νη πού όλα τά πάλκι Διαπλάσπουλα έ-
[πρεπε ναχουν για μένα. Βεβαίῶτατα πού
[τά Έξηντάχρονα θα γιορτασθούν και στην
[πόλη σας πού δάκκαιρη ή κοινωνία της
[—μπορώ να πώ—άποτελείται από παλιά

και νέα Διαπλάσπουλα. Είδα τί ώραία
[πού γιορτάσατε εκεί την ένωση της Έπτανή-
[σου φέτος πού συμπληρώθηκαν 75 χρόνια.

Πολλά μαθήματα κάνεις, **Κεφαλλονί-
[τικο Άκρογιάλι**, και φοβάμαι μην παρα-
[κουράζοσαι. Όπωσδήποτε, αυτό πού παίρ-
[νεις στο Νοσοκομείο δέν είναι περιττό, ά-
[φοῦ ή μητέρα σου, πού είναι γυναικολό-
[γος, θέλει να σε κόμη γιατρίτσα σάν κι'
[ατήν. Τά φυλλάδια από έδω σοῦ στέλ-
[νονται τακτικῶτατα, ώστε έκείνο πού δέν
[έλαβες — και πού σοῦ τό ξανάστειλα—θα
[χάθης στο ταχυδρομείο.

Άνθος της Άνατολής, ώραία ή περι-
[γραφή της έπιστροφής των άθλητών και
[άθλητριών στο νησί σας, πού μεταξῶ αυ-
[τών ήταν κι' ή άδελφή σοῦ. Φαντάζομαι
[πόσο θα της άρεσε ή Άθήνα πού την έ-
[κλεψε πρώτη φορά. Ναί, στο ποίημα «Ά-
[κρογιάλι». Έγινε ένα τυπογραφικό λάθος
[πού δέν έχει νόημα και πρέπει να διορ-
[θωθεί: άντι δηλ. «λουρίζι», γράψατε «λι-
[τρίζι» πού σημαίνει χαλίκι. Καίρω πού σοῦ
[άρεσουν τόσο τά μυθιστορήματά μου και
[πού ευχαριστήθηκες πολύ από τό τεῦχος
[της 'Ιονίου Άνθολογίας». Τό κομμάτι σοῦ
[τό έλαβα και θα τό διαδώσω με τη σει-
[ρά του.

Έλαδα, Δερβενάκια, τό γράμμα πού
[μου έγραψες από τό κρεβάτι και σοῦ ευ-
[χρίθηκα παρατικά. Καλά τώρα, ε;... Η
[έπιθυμία σοῦ θα εκπληρωθεί: και τά δυό
[μου έφτεινα μυθιστορήματα θα διαρκέσουν
[όλο τό χρόνο. Ώστόσο και τό τρίτο πού
[δημοσιεύσα πέρας, τό «Μαρμυρό», δέν ή-
[ταν μικρό, όπως σοῦ φάνηκε μόνο διήρ-
[κασε λιγώτερο, γιατί σε κάθε φυλλάδιο
[δημοσίευσα μεγαλύτερη συνέχεια. Τά πολύ-
[τιμα έβρήματα των Δελφών, μή φοβάσαι,
[θα μείνουν στην Έλλάδα. Πάσι ό καιρός
[πού τά έπαιρναν οί ξένοι, όπως την Άφρο-
[δίτη της Μήλου και τά ανάγλυφα του
[Παρθενῶνα. Τότε, βλέπεις, ή Έλλάδα δέν
[ήταν ανεξάρτητο κράτος: ήταν ένα μέρος
[της Τουρκίας.

Φαντάζομαι, **Μόνα Δίξα**, τη χαρά σοῦ
[για τό Α' Βραβείο στη Μικρή Κυριακή και
[περιμένω τη φωτογραφία σοῦ να τη δημο-
[σιεύσω. Για να ίδωμεν κίελα αν σοῦ μοιά-
[ζει ή αυτοπροσωπογραφία... Πραγματι-
[κῶς, ό κ. Τάλλος Άγρας, όπως διηγείται
[ό ίδιος στον «Θατήν», τό ψευδώνυμό του
[αυτό τό πήρε στα 1909 εταν ήταν Διαπλά-
[σόπουλο και χρειάστηκε ένα για να μου
[γράψω και να συνεργάστη στην Σελίδα.
[Τό όνομα «Τάλλος Άγρας» τό βρήκες, λέει,
[σ' ένα Μακεδονικό Ήμερολόγιο, κι' έπειδή
[του άρεσε, τό κράτησε και σά συνδρομη-
[τής μου. και σ' συνεργάτης μου, και σή-
[μερα αυτό είναι τό όνομά του, μ' αυτό
[τόν έφέρει όλος ό κόσμος, κι' όχι Εύάγγελο
[Ίωάννου, όπως λέγεται πραγματικά.

Εύχαριστώ την **Ζουρλοπαρέα**, πού
[άγόρασες και μου έστειλε δυό εισιτήρια της
[Σχολικής Έορτής της Ίονίου Σχολής (Τμή-
[μα Θηλέων), πού έγινε την περασμένη
[Κυριακή στο θέατρο Κοτοπούλη. Πήγα
[με τη δ. Ταρσούλη και μείναμε πολύ ευ-
[χαριστημένοι. Πόσα κορίτσια! Ώραίστατη
[ήταν ή Ρυθμική Γυμναστική κι' ή μεγάλη
[εικόνα «Η Έλλάς της 4ης Αυγούστου»
[με 46 πρόσωπα. Πολύ καλά επίσης παί-
[χθηκαν από τά κορίτσια ό πρόλογος από
[τόν «Ρήγα» του κ. Ράττα και σκηνές από
[την «Ιφιγένεια εν Αύλιδι». Ό κόσμος πού
[κατέκλυσε τό θέατρο ένθουσιασθήκης, και
[πολλά θερμά συγχαρητήρια πήραν οί νεα-
[ρές έκτελέστριες κι' ή διεύθυνση του κα-
[λού σχολείου.

Άργύρης, **Μενεξέ**, αλλά πάλι καλά
[πού... έφσύτρωσες μετά ένα χρόνο. Άλ-

λα... λουλούδια κάνουν και περισσότερο.
[Εύχαριστώ για όσα γράφεις για τά Έξην-
[τάχρονά μου, πού με τόσο άνυπομονηρία
[τά περιμένεις. Για τό «μεθαύριον» δέν εί-
[ναι άπίθανο αυτό πού άκουσες: δηλαδή
[πως πρώτα ήταν «μετά ό αύριον», ύστερα
[έγινε «μεθ' ό αύριον», και τέλος «μεθαύ-
[ριον». Άλλά ή υπόθεση πως έγινε από
[«έλεη» έννοχούται κι' από τοτό πού δέν
[τό είπα την άλλη φορά: Πολλοί, άντι
[«μεταρχόμενοι», λένε «μεταρχόμενο» κατά
[τό «μεθεπόμενο». Τώρα περιμένω και τό
[κομμάτι.

Κι' αυτό πού σκέφθηκες, **Κίτρινη Ά-
[ράχη**, είναι στο πρόγραμμα. Μετά τόν
[έορτασμό δηλαδή, ένα φυλλάδιο μου—δω-
[δεκαοσέλιδο, δεκαεξασέλιδο, ή και μεγαλύ-
[τερο, δέν ξέρω άκόμα—να βγγή άφιερωμένο
[στα Έξηντάχρονά μου. Θα είναι άνάλογο
[μ'έκείνο πού βγήκε στα Τριαντάχρονά μου
[και θα περιέχῃ περιγραφή του έορτασμού,
[τους λόγους πού θα έκφωνηθούν και τά
[καλύτερα άρθρα πού θα γραφθούν. Δέν θα
[λείπει, έννοείται, κι' ή σχετική εικονογρά-
[φηση. Καλή ή ιδέα σου να έχῃ και Σελίδα
[Συνεργασίας με κομμάτια γραμμένα από
[Διαπλάσπουλα για την περίσταση. Καί
[βέβαια δέν θα σ' έμποδίσω αν έλθεις να
[δώσης ένα βραδείο στο καλύτερο, θα σ'
[ευχαριστήσω μάλιστα για τό ευγενικό αυ-
[τό κίνημα. Θα μου πῆς μόνο τί θα είναι
[τό βραδείο σοῦ, για να τό γράψω εταν θα
[ζητήσω από τά παιδιά τά κομμάτια.

Ρομπέν του Δόξιδι, δέν εδιάδεσα ά-
[κόμα τό κομμάτι σοῦ, αλλά πρέπει να εί-
[ναι πολύ καλό για να δημοσιευθῇ, αφού
[είναι τόσο έκτενές. Ένας λόγος άκόμη για
[νάποψεύγεις τά έκτενή... Ό Α. είναι συν-
[δρομητής μου. Πες στη **Ντενίξ** πως λυπή-
[θηκα πολύ για τό πάθημά της και της ευ-
[χομαι περαστικά. Όςτος τό 13 πού είχες
[στα Μαθηματικά την Α' Έξαμηνία, τό έ-
[καμες 16; Πολύ καλά, εως! Τό κομμά-
[τι σοῦ έκείνο μπορείς να τό στείλεις και σε
[μένα, άλλ' αφού, έννοείται, μάθης την
[τύχη αυτού πού έστειλες.

Καίρω πολύ, **Μυγκάουζεν**, πού ξανα-
[γυρίζεις και τώρα θα μου γράφης συχνά.
[Οι λύσεις σοῦ δεκτές. Ό **Παρατηρητής**
[μου μένει στην Πόλη. Πολύ ώραία και τό
[Εικονογραφημένο Π. Πνεύμα σοῦ κι' ή
[γελοιογραφική σειρά. Θα τά δημοσιεύσω.
[Ναί, κατά λάθος σε έξνω Π. Πνεύμα (23
[φυλλάδιο) μπήκε τό ψευδώνυμό σοῦ: μά
[τίγος ήταν, τώρα δέν θυμίζω.

Άδικα λοιπόν φοβόσουν, **Κυκλαμιά**, ά-
[φοῦ έπαίξες τό κομμάτι σοῦ χωρίς λάθος.
[Είπα στον κ. Φαίδωνα πως πήγες στον
[«Παρνασσό» με τόν πατέρα σοῦ εταν γιορ-
[τάζονταν τά Πενήντάχρονά του και συγι-
[νήθηκες πολύ εταν τόν είδες στο βήμα.
[Σ' ευχαριστώ για όσα γράφεις και για τό
[Έξηντάχρονά μου, καθώς και τους γονείς
[σοῦ, πού σάν παλιά κι' αυτοί Διαπλάσπου-
[λα, προσφέρουν τόσο ευγενικά να λά-
[βουν μέρος στην Έπιτροπή. Είδα τί ώραία
[πού πέρασες στο ταξίδι σου ανά την Κρήτη
[και φαντάζομαι τά γέλια πού θα έκανες
[αφού ήταν στην παρέα σας κι' ό έξοχος
[εὐφρολόγος κ. Γ. Πώπ.

Και σένα, **Τρισεύγενη**, σ' ευχαριστώ
[πολύ πού προσφέρεις να λάβης μέρος στη
[γιορτή μου. Άφού έχῃς ταλέντο στο χορό
[και στο θέατρο, μπορείς βέβαια να χρησι-
[μεύσης και θα σε καλέσω εταν θα είναι
[καιρός να παρουσιασθῇς. Καλή έπιτυχία
[στούς διαγωνισμούς στο σχολείο. Βέβαια,
[ό χρόνος αυτός σοῦ ήταν δύσκολος, αφού
[όλα τά μαθήματα θα έκανες γερμανικά
[αλλά ό επόμενος θα σοῦ είναι πολύ ευκο-
[λότερος.

